

N:o 97.

Af Herr **J. Andersson** från Göteborgs och Bohus län: Om ändring af § 4 punkten 5 af gällande folkskolestadga.

Gällande folkskolestadgan innehåller i 5:te punkten af sin 4:de paragraf följande bestämmelse:

— — — — — "För att bereda — — — — —
— — — — — härom träffas."

Den afgift, som sålunda pålægges barnen, har flerstädes rönt ogillande. Åtskilliga församlingar hafva vänligen öfverenskommit att alldeles borttaga skolafgiften; andra hafva velat göra likaledes, men då en eller annan församlingsmedlem deremot protesterat, har man af författningens ordalydelse ansett sig skyldig att ålägga barnen, det vill säga deras föräldrar, någon afgift, på somliga håll ett större eller mindre antal öre, på andra håll någon krona eller några kronor. I en socken utgår afgiften lika för hvarje barn (der ej afkortning eger rum), i en annan indelas barnen i bättre och sämre: 2-krone-barn och en-krone-barn. Underligt är, att då författningen stadgar, att skattskyldigs personliga afgift till skolväsendet icke får öferskrida 6 skilling banko (19 öre), deremot ingenting nämnes om gränsen för barnens skolafgifter, och det torde ej vara alldeles ovanligt, att en fader, som har 4 eller 5 barn i skolåldern, för dem påföres 8 eller 10 kronor skolafgift. Sådant sårar rättskänslan, som än vidare uppröres, der personer med stort röstetal utverka afskrifning af den dryga skolafgiften för sina underhafvande, medan dessas jemlikar, som icke hafva så mäktiga förespråkare, nödgas med känbar uppoffring betala för sina barn afgiften till skolan, hvilken de sålunda vänja sig att se med oblida ögon. Jag känner församlingar, der kommunalagens stadganden om röstöfvervigt och folkskolestadgans bestämmelser om skolafgifter för barnen samverkat till dylika obehagligheter.

För att gifva laglighet åt de församlingsbeslut, som af välvilja mot folkskolan alldeles afskaffat barnens skolafgifter, samt för att sätta andra församlingar, inom hvilka den öfvervägande meningen sådant fordrar, i tillfälle att äfven afskaffa skolafgiften för barnen, tillåter jag mig vördsamt hemställa:

att

att Riksdagen för sin del ville besluta, att 5:te punkten i 4:de paragrafen af gällande folkskolestadga måtte erhålla ungefärligen följande lydelse:

“För att bereda tillgång till de erforderliga aflöningsbeloppen skola, der ej andra medel härtill finnas, församlingarna ega att bestämma ett årligt bidrag af minst 5, högst 20 öre att af hvarje skattskyldig person i församlingen utgöras; och kan dessutom, der sådant af kyrkostämma pröfvas lämpligt, en skolafgift, uppgående till högst 5 gånger skattskyldigs personliga skolafgift, påföras att betalas för hvarje barn, som begagnar folkskolan, med undantag för dem som njuta understöd af fattigvården eller hvilkas föräldrar för medellöshet erhålla afkortning å de årliga kronoutskylderna. Hvad ytterligare behöfves till skollärarnes aflöning, skall det åligga församlingarna att sammanskjuta efter de i 2:dra artikeln bevillnings-förordningen bestämda grunder, så vida ej annan öfverenskommelse härom träffas“.

Under förutsättning att punkten fullständigt omskrifves, har jag ansett tidsenligt använda det nya myntet i stället för det gamla och dervid trott 2 och 6 skilling banko böra skäligen jemkas till 5 och 20 öre.

Utom det att åsättande af skolafgifter för barnen synes böra få bero på församlingarnas pröfning och hjertelag, har jag trott någon gräns dervid böra bestämmas och har, med hänsyn till nu brukliga skolafgifter, föreslagit afgiften för ett barn till högst 5 gånger den personliga afgift, som församlingens skattskyldige i denna egenskap hafva att till skolan utgifva. Jag bör tillägga, att jag för min del helst önskade, att denna afgift helt och hållet borttoges.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1875.

J. Andersson
från Göteborgs och Bohus län.